

SLOVENSKÁ KATOLÍCKA

Charita

blízko pri človeku

Výročná správa 2018

Ing. Erich Hulman
generálny sekretár SKCH

Milí naši charitní priatelia, partneri a dobrodinci,

výročná správa Slovenskej katolíckej charity, ktorú držíte vo svojich rukách, chce byť vyjadrením našej vďačnosti za Vašu doterajšiu podporu i pozvaním, aby ste spolu s Charitou i naďalej boli blízko pri ľuďoch, ktorí sú z rozličných dôvodov odkázaní na pomoc druhých.

V správe uvedené štatistiky hovoria, že na Slovensku v roku 2018 Charita pomáhala mnohým desaťtisícim ľuď v núdzi. Za každým číslom je však človek, náš blížny, ktorý potreboval pomoc. V advente sme verejnosti prostredníctvom výstavy fotografií s názvom „Z tmy na svetlo“ predstavili niekoľko osudov konkrétnych ľudí, ktorým stretnutie s ľuďmi z Charity zmenilo ich ťažké životy k lepšiemu. Pre zamestnancov a dobrovoľníkov v našich diecéznych a farských charitách, i pre Vás, našich podporovateľov, sú takéto pozitívne zmeny v ľudských životoch najlepšou odmenou a ocenením.

Slovenská katolícka charita sa snažila meniť aj osudy našich spoluobčanov, ktorí sa stali obeťami obchodovania s ľuďmi v iných krajinách. Popri zabezpečení ich repatriácie na Slovensko i návratu do normálneho života sme v uplynulom roku v spolupráci s Ministerstvom vnútra SR začali prevádzkovať aj telefonickú linku pomoci takýmto obetiam.

Prostredníctvom projektu MIND sme sa zároveň stali hlasom utečencov, ktorí museli opustiť svoje domovy v rozličných častiach sveta a chcú začať nový život v našej krajine. Aj im chce Charita stáť nablízku, a tak naplňovať opakované výzvy pápeža Františka. Cieľom charitnej humanitarnej pomoci bolo, aby ľudia mohli žiť dôstojne i v krajinách ako Irak, Sýria, Libanon a Afganistan, ktoré stále trpia dôsledkami vojnových konfliktov. Ďakujeme Konferencii biskupov Slovenska i Slovenskej agentúre pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu za dlhodobú podporu týchto projektov.

Rovnaká vďaka patrí všetkým našim podporovateľom, ktorí svojím príspevom cez Pôstnu krabičku pre Afriku, Adopciu na diaľku a on-line darcovstvo aj v tomto roku dali tisícim zraniteľných detí a mladých ľudí v rozvojových krajinách príležitosť na vzdelanie a šancu uplatniť sa vo svojej domovine. Rwanda, Uganda, Vietnam, India, Kazachstan, Ukrajina, Albánsko a Haiti – všade tam boli slovenskí dobrodinci prostredníctvom Charity blízko pri tých, ktorí potrebovali pomoc.

Ďakujeme aj za Vaše modlitby, ktorými ste spolu s rehoľnými sestrami na odpočinku v našich charitných domovoch tiež prejavili svoju pomáhajúcu lásku a podporili veľké charitné dielo. Nech je aj tento odpočet činnosti za uplynulý rok naším spoločným povzbudením k vytvarej podpore Charity i v budúcnosti.

Drahí bratia a sestry,

„Podľa toho spoznajú všetci, že ste moji učeníci, ak sa budete navzájom milovať“ (Jn 13, 35). Nielen platonicky, ale skutkom. Tieto slová nehovorí Pán Ježiš len svojim učeníkom-apostolom, ale aj nám.

Služba lásky má základ v učení a príklade Pána Ježiša, ktorý hovorí: *„Podľa, požehnaní môjho Otca, zaujmite kráľovstvo, ktoré je pre vás pripravené od stvorenia sveta. Lebo som bol hladný a dali ste mi jesť; bol som smädný a dali ste mi piť; bol som pomešný a pritúlili ste ma; bol som nahý a priodeli ste ma; bol som chorý a navštívili ste ma; bol som vo väzení a prišli ste ku mne. Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili“* (Mt 25, 34-36.40).

Každá dobre usporiadaná a fungujúca spoločnosť sa opiera o princípy solidarity, subsidiarity a spoločného dobra. O princíp solidarity zdravých k chorým, sebestačných k núdzným... O princíp subsidiarity, ktorá sa realizuje aj tým, že jestvuje alternatíva štátnej pomoci - tretí sektor. V ňom združené nadácie a spoločnosti poskytujú služby, ktoré buď dopĺňajú, alebo nahrádzajú štátne služby. Človek má nielen prinášať niečo ostatným, ale má aj právo prijať niečo z ich bohatstva. Princíp spoločného dobra zasa znamená právo na dôstojný život pre všetkých ľudí prostredníctvom sociálnej spravodlivosti, ktorá sa formou distributívnej moci stará o všetkých a o každého jednotlivca.

Napriek veľkému stupňu rozvoja vedy a technickému pokroku sa ľudské spoločstvo výrazne diferencuje. Denne sa presvedčame, že vysoká životná úroveň, veda a technika nestačí, aby odstránila materiálnu a duchovnú biedu. Núdzni sú a stále budú v ľudskej spoločnosti. Človeku v núdzi môže pomôcť iba človek s otvoreným a vnímavým srdcom, formovaným Božou milosťou.

Ľudská spoločnosť je prepojená natoľko, že sme v nej odkázaní jeden na druhého. Historická skúsenosť potvrdzuje, že nijaká spoločnosť neobstojí, ak sa v nej neuplatňujú tieto princípy solidarity, subsidiarity a spoločného dobra. Ako sa prejavujú v praxi? Tak, že sestry ošetrovateľskej a opatrovateľskej služby navštevujú chorých a opustených, aby im poskytli pomoc, zaistili hygienu, stravovanie, pomoc v domácnosti. Tu sa spája profesionalita s ochotou k službe. Jej súčasťou sú aj skutky lásky dobrovoľníkov a ľudí dobrej vôle.

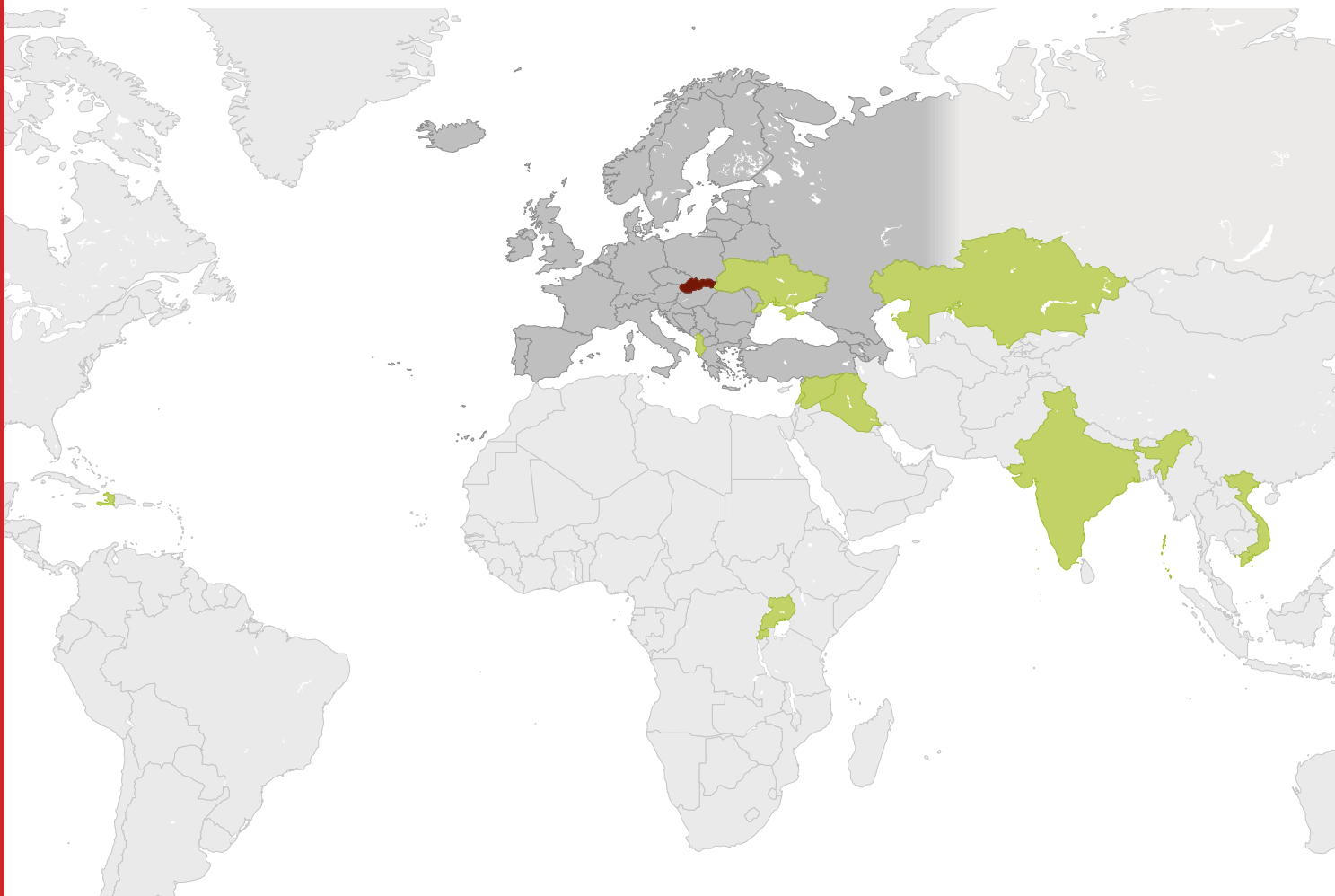
Slovenská katolícka charita ucelene predstavuje úsilie katolíckej Cirkvi službou kresťanov pomôcť núdzným. Vystihuje vnútorný obsah Božieho poslania, žitého v spoločenstve Božieho ľudu, ktoré bolo i je charakteristické pre každé spoločenstvo v Duchu Svätom.

Ďakujem všetkým ochotným k službe a žehnám

Mons. Štefan Sečka
prezident SKCH

Slovenská katolícka charita je účelové zariadenie Katolíckej cirkvi na Slovensku, zriadené Konferenciou biskupov Slovenska. Je samostatnou právnickou osobou. Nadväzuje na Ústrednú charitu na Slovensku založenú v roku 1927 a je jej právnym pokračovateľom.

Slovenská katolícka charita (SKCH) pomáha na Slovensku prostredníctvom siete 4 arcidiecéznych (Bratislavská arcidiecézna charita, Trnavská arcidiecézna charita, Arcidiecézna charita Košice, Gréckokatolícka charita Prešov) a 6 diecéznych charít (Diecézna charita Nitra, Diecézna charita Žilina, Diecézna charita Banská Bystrica, Spišská katolícka charita, Diecézna charita Rožňava, Gréckokatolícka eparchiálna charita Košice), ktoré spolupracujú s dobrovoľníkmi vo farských charitách. Túto činnosť koordinuje Sekretariát SKCH. Vďaka tejto celoslovenskej sieti vieme byť blízko pri núdznych na území celého štátu.

SKCH je členom **Caritas Europa (CE)** a **Caritas Internationalis (CI)**, čím je medzinárodne prepojená a koordinovaná s inými charitatívnymi organizáciami.

Pomoc na Slovensku

Charita ponúka celkom **322 služieb** v oblasti sociálnej, zdravotníckej a charitatívnej starostlivosti.

Pomáha tak viac ako **24 000 núdznym**, zväčša seniorom, nevyliciteľne chorým, osobám s telesným či duševným postihnutím, deťom a mládeži, matkám v krízových situáciách, osobám bez domova a obetiam obchodovania s ľuďmi. Na Slovensku poskytuje SKCH **odborné kurzy** pre opatrovatel'ky / ošetrovatel'ky.

Pomoc na Slovensku zabezpečuje **1 599 zamestnancov** Charít.

Pomoc v zahraničí

Sekretariát Slovenskej katolíckej charity koordinuje pomoc v **11 krajinách** sveta **prostredníctvom humanitárnej pomoci** (krajiny trpiace vojnovými konfliktami alebo zasiahnuté prírodnými katastrofami), **rozvojovej spolupráce** v chudobných krajinách sveta a **podpory vzdelávania** detí a mladých zo sociálne najslabších rodín z celého sveta.

Pomoc v zahraničí koordinuje **8 zamestnancov** Sekretariátu Slovenskej katolíckej charity.

OBSAH

Udalosti & podujatia	6
Pomoc na Slovensku	8
Služby	14
Zbierky	18
Pomoc v zahraničí	20
Zbierky	26
Ekonomika	28
Kontakty	34

Efektívnejšie zmierňovanie utrpenia a biedy aj vďaka Štandardom riadenia Caritas Internationalis

Medzinárodné združenie Charít Caritas Internationalis, ktoré je vyjadrením misie Katolíckej cirkvi, pôsobí v rámci pravidiel, ktoré ustanovujú kánonické právo a vnútroštátne právne predpisy a na základe ktorých je zároveň zriadená každá členská Charita. Služba ľuďom v núdzi vyzýva Charity k tomu, aby maximalizovali svoju snahu so zameraním na pomoc bližným. Caritas Internationalis Management Standards – Štandardy riadenia Caritas Internationalis (CIMS) sú založené na existujúcich osvedčených postupoch a prijatých globálnych zásadách v rámci humanitárnej a medzinárodnej rozvojovej spolupráce tak, aby zabezpečovali zosúladenú odbornú spôsobilosť a účinnosť pri poskytovaní služieb ľuďom v núdzi na celom svete.

CIMS tvoria tieto štyri základné okruhy štandardov:

- právne a etické normy
- riadenia a organizácia
- financovanie a zodpovednosť
- informovanie darcov a transparentnosť

Zavádzanie CIMS do praxe podporuje aj pápež František, ktorý dňa 19. októbra 2015 osobne povzbudil Charity na celom svete, aby sa zapojili do ich implementácie: „*Tieto nástroje sa musia použiť sa posilnenie transparentnosti a dôveryhodnosti Charity. Pamätajte na to, že sme zodpovední Bohu, Cirkvi, darcom a najmä chudobným, s ktorým sa Pán osobne identifikuje. Tým, že im slúžime s pokorou, oddanosťou, dôverou a profesionalitou, podporujeme posielanie Cirkvi formovať jednu ľudskú rodinu, ktorá sa stará o stvorenie.*“ Slovenská katolícka charita (SKCH) ako člen Caritas Internationalis si je vedomá svojej zodpovednosti voči zamestnancom, klientom, darcom a podporovateľom. Preto sa aktívne zapojila do implementácie CIMS. V rámci procesu implementácie SKCH v roku 2018 zhromaždila a zaslala všetky relevantné interné dokumenty Caritas Internationalis a následne absolvovala hodnotenie súladu týchto dokumentov s CIMS za účasti externého hodnotiteľa z Caritas Lotyšsko. Hodnotiacia správa a návrh plánu odstránenia nedostatkov (Improvement plan) bol odoslaný Caritas Internationalis, kde budú v najbližších mesiacoch posúdené a SKCH následne dostane finálne hodnotenie ich súladu s CIMS.

Činnosť SKCH môžete podporiť na účte
IBAN: SK37 0900 0000 0001 7687 5345

8.
február

Modlitbové stretnutie sv. Bakhity

Medzinárodný deň modlitby a povedomia o obchodovaní s ľuďmi slávia veriaci na celom svete 8. februára, v deň liturgickej spomienky na svätú Jozefínu Bakhitu, rehoľníčku a bývalú otrokyňu zo Sudánu. Práve v týždni sviatku tejto černošskej svätice sa veriaci modlili za obete obchodovania s ľuďmi aj za ukončenie novodobého otroctva. Veriacich po celom svete k spoločnej modlitbe pozval a inšpiroval pápež František. Slovenská katolícka charita už po štvrtýkrát iniciovala spoločné modlitby a zamyslenia za vykorisťované slovenské ženy, mužov a deti nielen v Bratislave, ale aj v Nitre, Trnave, Banskej Bystrici, Humennom, Svidníku, Prešove, Zákamenom, Detve, Kláštore pod Znievom, Dudinciach, Likavke, Rimavskej Sobote, Pezinku, Liptovskom Mikuláši, Dolnom Kubíne, Spišskom Podhradí, Filľakove, Žiline – Rajci, Širokom, Vrúcku, Ľubochni, Okoličnom, Beckove, Trstenej a v Trenčíne.

12.
máj

Kapitulské dvory

Obyvatelia Bratislavy, ako aj návštevníci z celého Slovenska mali opäť možnosť nazrieť do bežne uzavretých dvorov a záhrad cirkevných a súkromných domov na Kapitulskej ulici. Jej história siaha až do 14. storočia, a preto patrí medzi najstaršie ulice v Bratislave. Okrem samotných priestorov za múrmi stredovekých domov bol pripravený aj bohatý sprievodný program, a ulička tak v tento deň ožila prácami remeselníkov, hudobníkov a výtvarníkov, ktorí prezentovali svoje práce v niekoľkých pouličných stánkoch. V záhrade SKCH bol pripravený bohatý program pre malých aj veľkých: maľovanie hennou, čítanie rozprávok z Afriky a Indie s generálnym sekretárom Erichom Hulmanom, diskusia o projektoch Rozvojová spolupráca, Charita v Afrike a Adopcia na diaľku, vyrábanie kvietkov ku Dňu matiek technikou quilling s klientkou Bratislavskej arcidiecéznej charity, premietanie krátkometrážneho filmu IVAN oceneného 15. marca 2018 organizáciou Unchosen – Films Against Slavery v kategórii „Najlepší medzinárodný film o novodobom otroctve“ či diskusia o aktivitách projektu STOP obchodovaniu s ľuďmi.

10.-16.
jún

Národný týždeň charity

Zamestnanci, dobrovoľníci a klienti Slovenskej katolíckej charity pripravili prvý ročník Národného týždňa charity. V týždni od 10. júna ste vo vyše 20 mestách na Slovensku mohli spoznať tých, ktorí denne dávajú svoj čas a talenty pre pomoc núdzny.

16.-22.
júl

Adopcia na diaľku® na festivale Verím Pane

V Námestove sa od 16. do 21. júla konal festival kresťanskej hudby Verím Pane. V rámci programu sa účastníci mohli bližšie zoznámiť s projektom Adopcia na diaľku®, ako aj s inými aktivitami Slovenskej katolíckej charity. Vďaka spolupráci so Spišskou katolíckou charitou sme návštevníkom festivalu ponúkli príležitosť porozprávať sa aj o lokálnych aktivitách Charity.

5.
október

Spoločná púť charít

Kroky pracovníkov, dobrovoľníkov aj klientov charitných zariadení z celého Slovenska smerovali 5. októbra 2018 do obce Zákamenné. Takmer 500 pútnikov prinieslo svoje prosby, vďaky a chvály do rodiska biskupa Jána Vojaššáka. Slávnostnú svätú omšu v kostole Nanebovzatia Panny Márie celebroid Mons. Štefan Sečka, prezident Slovenskej katolíckej charity. Spoločná púť charít sa pravidelne organizuje ako pripomenutie si obnovenia činnosti SKCH na Slovensku po roku 1989. V súčasnosti tvorí SKCH desať diecéznych a arcidiecéznych charít a Sekretariát SKCH. V SKCH pracuje vyše 1600 zamestnancov a pomáhajú jej stovky dobrovoľníkov. Ročne Charita poskytne pomoc viac ako 23-tisíc ľuďom v núdzi vo vyše 330 zariadeniach zdravotníckych a sociálnych služieb na celom Slovensku.

5.
november

10 rokov projektu Stop obchodovaniu s ľuďmi

Už 10 rokov Slovenská katolícka charita účinne pomáha obetiam obchodovania s ľuďmi. Pri príležitosti okrúhleho výročia pôsobenia v tejto oblasti sme bilancovali, že doteraz sme vyslobodili z rúk vykorisťovateľov až 98 ľudí vrátane detí, ktorí strácali vlastnú dôstojnosť a boli im odopierané základné ľudské práva a slobody. Obchodovanie s ľuďmi je druhým najvýnosnejším a najrýchlejšie rastúcim nelegálnym obchodom na svete. Ide o medzinárodný problém. Aby bola pomoc naprieč hranicami rôznych krajín účinná, je potrebné vybudovať siete. Práve pred 10-timi rokmi sa pracovníci Slovenskej katolíckej charity (SKCH) v spolupráci s Medzinárodnou organizáciou pre migráciu (IOM), s podporou Ministerstva vnútra SR i ďalších donorov, zúčastnili seminára „Porozumieť a konať – obchodovanie s ľuďmi“. Týmto sa naštartovala pomoc SKCH v boji proti novodobému otroctvu.

14.
november

Z tmy na svetlo

Slovenská katolícka charita predstavila verejnosti sériu inšpiratívnych životných príbehov svojich klientov, ktorým napriek obrovským prekážkam a ťažkému osudu dokázala pomôcť. Sedem takýchto príbehov Charita premiérovito odhalila na slávnostnom otvorení výstavy fotografií s názvom Z tmy na svetlo, ktorá sa uskutočnila 14. 11. 2018 o 10:00 hod. v prešovskom resocializačnom stredisku Domov nádeje.

Potravinová pomoc OP FEAD

Projekt potravinovej pomoci, ktorý je realizovaný v rámci Operačného programu potravinovej a materiálnej pomoci (OP FEAD), pokračoval aj v roku 2018. Fond európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby (FEAD), z ktorého sa táto pomoc prostredníctvom OP FEAD realizuje, je na Slovensku zameraný na zníženie nedostatku potravín a základných hygienických potrieb u príjemcov pomoci v hmotnej núdzi a osôb bez prístrešia.

SKCH je v rámci OP FEAD zapojená v dvoch opatreniach - Opatrenie 1. *Poskytovanie potravinových balíčkov so sprievodnými opatreniami* a Opatrenia 4. *Poskytovanie hygienických balíčkov so sprievodnými opatreniami*.

V roku 2018 sa na Slovensku celkovo realizovali štyri distribúcie potravinových balíčkov a 1 distribúcia hygienických balíčkov. SKCH zabezpečila distribúciu potravinovej pomoci prostredníctvom siete diecéznych a arcidiecéznych charít v 41 okresoch na celom Slovensku. **Celkovo tak pracovníci SKCH počas roka 2018 doručili 159 034 potravinových balíčkov a 20 537 hygienických balíčkov.**

Samotný potravinový balíček obsahuje 21 druhov potravín. Okrem trvanlivých potravín sú jeho súčasťou aj také, ktoré si nevyžadujú ďalšiu tepelnú úpravu, prípadne náročný proces spracovania. Hygienický balíček sa skladá zo 4 druhov produktov.

Súčasťou poskytovania potravinovej a hygienickej pomoci sú sprievodné opatrenia, v rámci ktorých je klientom poskytované sociálne poradenstvo a iné odborné činnosti na predchádzanie vzniku krízových situácií v rodine a na obmedzenie a odstraňovanie ich negatívnych vplyvov.

Do Opatrenia č. 2 – poskytovania teplého jedla so sprievodnými opatreniami – boli zapojené dve diecézne charity, konkrétne Gréckokatolícka charita Prešov a Spišská katolícka charita.

www.potravinovapomoc.sk

Rozvoj sociálnych služieb a vzdelávanie

Ďalšie vzdelávanie zamestnancov a ľudí zapojených do poskytovania sociálnych služieb tvorí dôležitú súčasť činnosti SKCH na Slovensku. Vzdelávací program pre samostatné opatrovatelky a opatrovateľov **Train to Care** realizujeme od roku 2014 v spolupráci s rakúskou Caritas, ktorá ponúka 24-hodinovú opatrovateľskú službu o starých a chorých ľudí v prostredí ich domova.

Na tejto práci sa významnou mierou podieľajú opatrovatelky a opatrovatelia zo Slovenska. Pre nich, ako aj pre zamestnancov charitných domovov a rozličných zariadení pre starých ľudí ponúkame kvalitné krátkodobé kurzy, ktoré im umožňujú nadobúdať nové poznanie, skúsenosti a zručnosti, ktoré môžu použiť v prospech seba i svojich klientov.

V roku 2018 sme podobné kurzy pre opatrovatelky a opatrovateľov, ktorí pracujú v Rakúsku na živnosť, zrealizovali aj v spolupráci s rakúskou BAG a Slovenským červeným krížom. Kurzy sa uskutočnili v Bratislave, Košiciach a v Dolnom Smokovci a trvali 2 až 3 dni. Lektormi kurzov boli skúsení a vysoko kvalifikovaní experti zo Slovenska a Rakúska.

Cieľom kurzov bolo prispieť k zefektívneniu práce opatrovateľiek. Na kurzoch sa naučili, ako lepšie komunikovať so starými ľuďmi, ako im v každej fáze života zabezpečiť čo najväčšiu dôstojnosť, ako ich polohovať a podobne. Dôležitou súčasťou kurzov bola aj starostlivosť o seba a prevencia vyhorenia.

„Odporúčam každej opatrovatelke, aby sa zúčastnila kurzov. Vďaka nemu bude vedieť lepšie pochopiť správanie pacientov, a tým im aj správne pomôcť.“

Lýdia

účastníčka kurzu v Dolnom Smokovci

Praktická ukážka práce s klientom pre účastníkov kurzu Kinestetika v opatrovateľskej činnosti.

Prehľad zrealizovaných kurzov	Miesto	Počet účastníkov
Demencia a aktivizácia seniorov so zameraním na opatrovateľstvo	Dolný Smokovec, Košice, Bratislava	58
Validácia podľa Naomi Feil v opatrovateľskej činnosti	Dolný Smokovec, Bratislava	26
Opatrovateľská starostlivosť v poslednej fáze života	Košice	11
Kinestetika v opatrovateľskej činnosti	Bratislava	6
Základy opatrovateľskej činnosti	Bratislava	7
Zdravá výživa pre seniorov	Bratislava	21
Fit for Care - Prevencia konfliktov a vysporiadanie sa so záťažou v 24-hodinovej opatrovateľskej službe	Košice, Bratislava	23
Spolu		152

STOP obchodovaniu s ľuďmi

Projekt STOP obchodovaniu s ľuďmi v septembri 2018 rozšíril svoju činnosť o prevádzkovanie **Národnej linky pomoci obetiam obchodovania s ľuďmi 0800 800 818** v pracovných dňoch od 8:00 do 20:00 a v čase pracovného voľna prostredníctvom záznamníka. Počas obdobia od 1. septembra do 31. decembra sme zaznamenali celkovo 132 hovorov, prostredníctvom linky sa nám podarilo identifikovať 4 potenciálne obeť a následne zaradiť do Programu podpory a ochrany obetí obchodovania s ľuďmi.

Pokračovali sme v prednávratovej asistencii a asistovaných dobrovoľných návratoch obetiam obchodovania s ľuďmi. Prednávratovú asistenciu sme zabezpečili 24 osobám slovenskej národnosti a 5 cudzincom (dvom z Ukrajiny, trom z Rumunska). Asistovaný dobrovoľný návrat sme realizovali u **3 klientov**.

V spolupráci s ministerstvom zahraničných vecí sme vyškolili **16 budúch konzulov** vyslaných na zastupiteľské úrady SR v zahraničí.

Hlavnou činnosťou nášho projektu zostáva práca s klientmi, t.j. **reintegrácia obetí obchodovania do spoločnosti**. Do Programu pomoci a podpory obetí obchodovania s ľuďmi MVSR sme v roku 2018 zaradili **13 nových klientov** a starostlivosť sme poskytl v priebehu roka celkovo **31 klientom**.

Stabilnou súčasťou projektu sú **prevencia a osveta**. Preventívne besedy boli počas roka realizované na stredných školách; v detských domovoch, v soc. centrách, reedukačnom domove a komunitných centrách. Uskutočnili sme tiež prednášku o našej práci pre pracovníkov odborov prevencie z krajských riaditeľstiev Policajného zboru SR, zástupcov Akadémie PZ, ako aj britským partnerom na Veľvyslanectve Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska v Slovenskej republike.

Slovenská katolícka charita je prostredníctvom nášho projektu naďalej garantom celoslovenskej kampane Červené stužky a svojim vstupom sa podieľala na záverečnom programe uzatvorenia kampane pre cca 300 zástupcov škôl z celého Slovenska.

Pravidelnosť si zachovali naše preventívne besedy o obchodovaní s ľuďmi spojené s **vyhladávaním zahraničných obetí** medzi žiadateľmi o azyl a utečencami v záchytnom tábore v Humennom. V minulom roku sa uskutočnilo 12 preventívnych besied pre celkovo 32 cudzincov, pôvodom prevažne z Afganistanu a Líbye.

Každoročnou aktivitou projektu STOP obchodovaniu s ľuďmi je 8. februára tzv. *Deň sv. Bakhity*, keď si pripomíname obeť obchodovania s ľuďmi, hovoríme o nich a modlíme sa za ne. Je to **Medzinárodný deň modlitby a povedomia o obchodovaní s ľuďmi**, ktorý určil v roku 2015 pápež František na deň liturgickej spomienky na svätú Jozefínu Bakhitu, patrónku obetí obchodovania. Modlitby sa konajú okrem Bratislavy (Kostol Milosrdných bratov) na ďalších miestach po celom Slovensku počas februára a začiatkom marca.

V tomto roku bola pri modlitbe prítomná aj relikvia sv. Bakhity a naša nová ikona tejto svätice. K stretnutiam pozývame stále viac farností a spoločenstiev, keďže našou ambíciou je túto iniciatívu Sv. otca rozšíriť čo najviac a čo najďalej. Tento rok sa s nami modlili aj deti v charitnom centre v Ugande vďaka našim dobrovoľníckam, ktoré im pripravili aj sprievodné aktivity o tejto africkej svätici. Spoločné modlitby zakaždým dopĺňajú skutočné príbehy obetí obchodovania, aby sme priblížili osudy tých, ktorí potrebujú naše modlitby.

V rámci členstva v medzinárodných sieťach sme sa zúčastnili tréningov a stretnutí siete RENATE (Medzinárodná sieť reholných sestier a laikov v boji proti novodobému otroctvu), naďalej pokračujeme v pravidelných stretnutiach platformy neziskových organizácií EU Civil Society Platform against THB, v belgickom Bruseli a aktívne sme sa zúčastnili aj na konferencii OBSE (Organizácia pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe) na tému *Human Trafficking in Conflict and Crisis Situation* vo Viedni. Sme taktiež súčasťou medzinárodného projektu *Strengthening the collaboration of Caritas members in the Euro-Mediterranean region to combat human trafficking (2017-2019)*, v rámci ktorého sa pripravuje štúdia o situácii obchodovania s deťmi na Slovensku.

Z iných dôležitých akcií sme sa v apríli zúčastnili kultúrno-osvetového podujatia *Športom a kultúrou k sebe a svetu*, ktoré organizoval Domov sv. Jána z Boha rehole Milosrdných bratov, denné centrum pre ľudí bez domova. Charita bola partnerom podujatia; projekt STOP obchodovaniu s ľuďmi prispel aj kampaňou *GIFT box Slovakia – Ľudia nie sú na predaj*.

Stánok projektu, ako aj výstavu *Po vyslobodení* bolo možné vidieť aj v rámci tradičného májového podujatia otvorených *Kapitulských dvorov* v Bratislave. Súčasťou programu bolo tiež premietanie filmu *IVAN* na charitnom nádvorí spojené s besedou o pomoci obetiam obchodovania. Počas *Národného týždňa charity* v júni sme v rámci celoslovenských aktivít boli s kampaňou *GIFT box Slovakia – Ľudia nie sú na predaj* na Primaciálnom námestí v Bratislave.

STOP obchodovaniu s ľuďmi

www.obchodsludmi.sk

**Projekt pomoci obetiam môžete podporiť na účte
IBAN: SK75 1100 0000 0029 2183 2281**

Hlavnými partnermi Národnej linky pomoci obetiam obchodovania s ľuďmi (0800 800 818) sú Ministerstvo vnútra SR a Slovak Telekom, a.s..

Projekt MIND

MIND je skratka zložená z anglických slov Migration (migrácia), Interconnectedness (prepojenosť) a Development (rozvoj). Ide o trojročný projekt financovaný Európskou komisiou, zameraný na zvyšovanie informovanosti širokej verejnosti o otázkach migrácie, rozvoja a ich vzájomných súvislostí. V rámci spoločnej vízie sa do projektu zapojilo 12 charitných organizácií z 11 európskych krajín.

Slovenská katolícka charita sa k projektu pripojila v súlade s výzvami Svätého Otca Františka, ktorý často apeluje na podporu komplexných a udržateľných riešení situácií vznikajúcich v dôsledku migrácie. Projekt MIND má ambíciu vytvárať priestor pre stretávanie ľudí s cieľom lepšie pochopiť prepojenie medzi migráciou a udržateľným rozvojom, a zároveň upriamiť postoj verejnosti k hodnotám, akými sú ľudskosť, dôstojnosť a rešpekt.

Od začiatku roka 2018 sa MIND na Slovensku zameriaval predovšetkým na kampaňové aktivity, ktoré mali priblížiť a vysvetľovať skutočnosti a súvislosti týkajúce sa migrácie a všeobecne i cudzincov na Slovensku. Cez verejné diskusie a komunikáciu v médiách sme sa snažili objasniť reálne počty a situáciu cudzincov v našej krajine a objasňovať pozitívne aspekty a dopady migrácie. V mnohých prípadoch je pohľad Slovákov na migračné témy prehodený po osobnom stretnutí s cudzincami. Aj preto sme organizovali podujatie *Živá knižnica*, ktoré návštevníkom umožnilo osobný a facilitovaný rozhovor s utečencami a migrantmi. Potreba rozhovorov a osobných stretnutí sa ukazuje byť najakútnejšou pri kontaktoch s mladými, čomu zodpovedajú absolvované návštevy stredných a vysokých škôl a diskusie zrealizované za účasti utečencov.

Popri kampaňových aktivitách sa v rokoch 2019 a 2020 rozbehne i advokačná časť projektu, kde bude úlohou Slovenskej katolíckej charity nájsť spôsob pre komunikáciu v oblasti migrácie a rozvoja nielen s politickými subjektmi, ale i na úrovni cirkevných inštitúcií pôsobiach na Slovensku. Potenciál projektu MIND je totiž v prekročení kontroverzie a polarity, ktoré sú s týmito citlivými témami spojené, a tiež vo vedení naratívu smerom k väčšej racionalite,

tak v mediálnom, ako aj vo verejnom priestore. Cieľom je spoločnými silami dospieť k odbornej a vecnej diskusii. Ovocie takejto snahy by za to určite stálo. Či už v podobe systémových zmien, alebo len konkrétnych zmien postojov jednotlivcov prejavujúcich skutky lásky a porozumenia pre tých, ktorí to potrebujú.

Krajiny zapojené do projektu MIND

www.cojedomov.sk

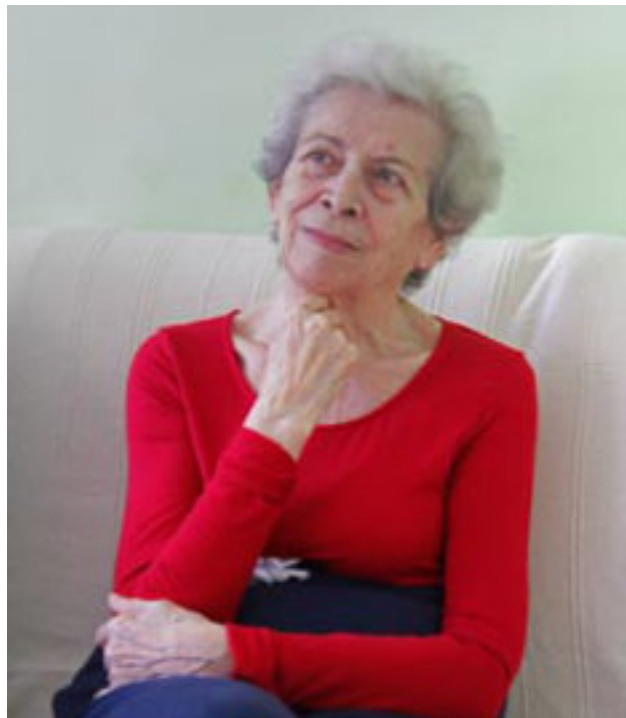

Projekt MIND je financovaný z programu Európskej únie pre vzdelávanie a zvyšovanie povedomia (DEAR).

Služby diecéznych a arcidiecéznych charít

Hlavnou činnosťou SKCH je pomoc núdznym na území celej SR predovšetkým prostredníctvom sociálnych a zdravotníckych služieb. Tieto služby sú poskytované občanom všetkých vekových kategórií. Desať diecéznych a arcidiecéznych charít poskytuje svojim klientom starostlivosť priamo v domácnostiach, ale aj v rôznych zariadeniach rezidenčného typu. Rozsah poskytovaných služieb vymedzuje platná legislatíva SR. SKCH tiež reaguje na špeciálne potreby obyvateľstva, ktoré vo viacerých prípadoch poskytuje nad rámec zákona. Pri výkone starostlivosti o svojich klientov uplatňuje kresťanské princípy a sociálnu náuku Cirkvi, pričom v ľuďoch, o ktorých sa stará, vidí predovšetkým trpiacich bratov a sestry, ktorým pomáha prostredníctvom profesionálnych služieb, ale aj dobrovoľníckej pomoci vo farnostiach. Ako člen Asociácie neverejných poskytovateľov sociálnych služieb sa pravidelne podieľa aj na legislatívnom nastavení sociálnych služieb v SR, kde zároveň využíva svoje dlhoročné skúsenosti a široký rozsah pôsobnosti. SKCH pritom obhajuje najlepšie riešenia a záujmy všetkých klientov sociálnych služieb bez rozdielu. Nielen riaditelia diecéznych a arcidiecéznych charít, ale aj vybraní zamestnanci pôsobia vo viacerých pracovných skupinách, či už na úrovni štátu, alebo na úrovni regiónov, resp. sú členmi zastrešujúcich skupín a spolupracujú s ďalšími partnerskými organizáciami.

A. Zdravotnícke služby

Ústavná a ambulantná zdravotná starostlivosť bola poskytovaná v zmysle Zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov. **221 zamestnancov** zdravotníckych služieb sa v roku 2018 staralo o **4 504 klientov v 40 rôznych zariadeniach**.

Oblasť služby	Druh služby	Počet služieb	Počet klientov
Zdravotnícke služby	ADOS (Agentúra domácej ošetrovateľ. starostlivosti)	24	3 755
	Dom ošetrovateľskej starostlivosti	1	0
	Hospic	3	372
	Mobilný hospic	11	271
	Ambulancia	1	106
SPOLU		40	4 504

B. Sociálne služby

SKCH ako najväčší neverejný poskytovateľ sociálnych služieb na Slovensku v roku 2018 poskytovala svoje služby v **242 zariadeniach sociálnych služieb**, ktoré sú registrované podľa Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov. SKCH poskytla pomoc a opateru **18 299 klientom** prostredníctvom **934 zamestnancov** pracujúcich v sociálnych službách.

Oblasť služby	Druh služby	Služieb	Klientov
Odborné činnosti	Základné sociálne poradenstvo § 19	12	2 148
	Špecializované sociálne poradenstvo § 19	19	4 754
	Sociálna rehabilitácia § 21	2	23
	Ošetrovateľská starostlivosť v zariadení § 22	1	9
Sociálne služby krízovej intervencie	Terénna sociálna služba krízovej intervencie § 24a)	5	311
	Nízkoprahové denné centrum § 24b)	10	2 620
	Komunitné centrum § 24d)	4	1 561
	Nocľaháreň § 25	11	948
	Útulok § 26	8	511
	Domov na pol ceste § 27	3	63
	Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu § 28	1	197
	Zariadenie núdzového bývania § 29	2	39
Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi	Služba včasnej intervencie § 33	1	16
Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku	Zariadenie podporovaného bývania § 34	2	15
	Zariadenie pre seniorov § 35	12	404
	Zariadenie opatrovateľskej služby § 36	2	57
	Rehabilitačné stredisko § 37	2	27
	Domov sociálnych služieb § 38	15	215
	Špecializované zariadenie § 39	6	109
	Denný stacionár § 40	39	621
	Opatrovateľská služba § 41	44	523
	Prepravná služba § 42	3	144
	Požičiavanie pomôcok § 47	15	693
	Jedáleň § 58	4	219
Podporné služby	Práčovňa § 59	3	151
	Stredisko osobnej hygieny § 60	6	445
	Ďalšie činnosti – sociálny šatník (osobné vybavenie, nevyhnutné ošatenie)	10	1 476
SPOLU		242	18 299

C. Služby v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

V zmysle Zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately v znení neskorších predpisov v roku 2018 poskytol **67 zamestnancov** SKCH starostlivosť **107 klientom** v **5 zariadeniach**.

Oblasť služby	Druh služby	Počet služieb	Počet klientov
Sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela	Detský domov	3	53
	Resocializačné stredisko	1	49
	Krízové stredisko	1	5
SPOLU		5	107

D. Pedagogické a iné služby

Pedagogické služby poskytovala Spišská katolícka charita podľa Zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní v znení neskorších predpisov a podľa Zákona č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní v znení neskorších predpisov. O **85 klientov** sa staralo dovedna **35 zamestnancov**.

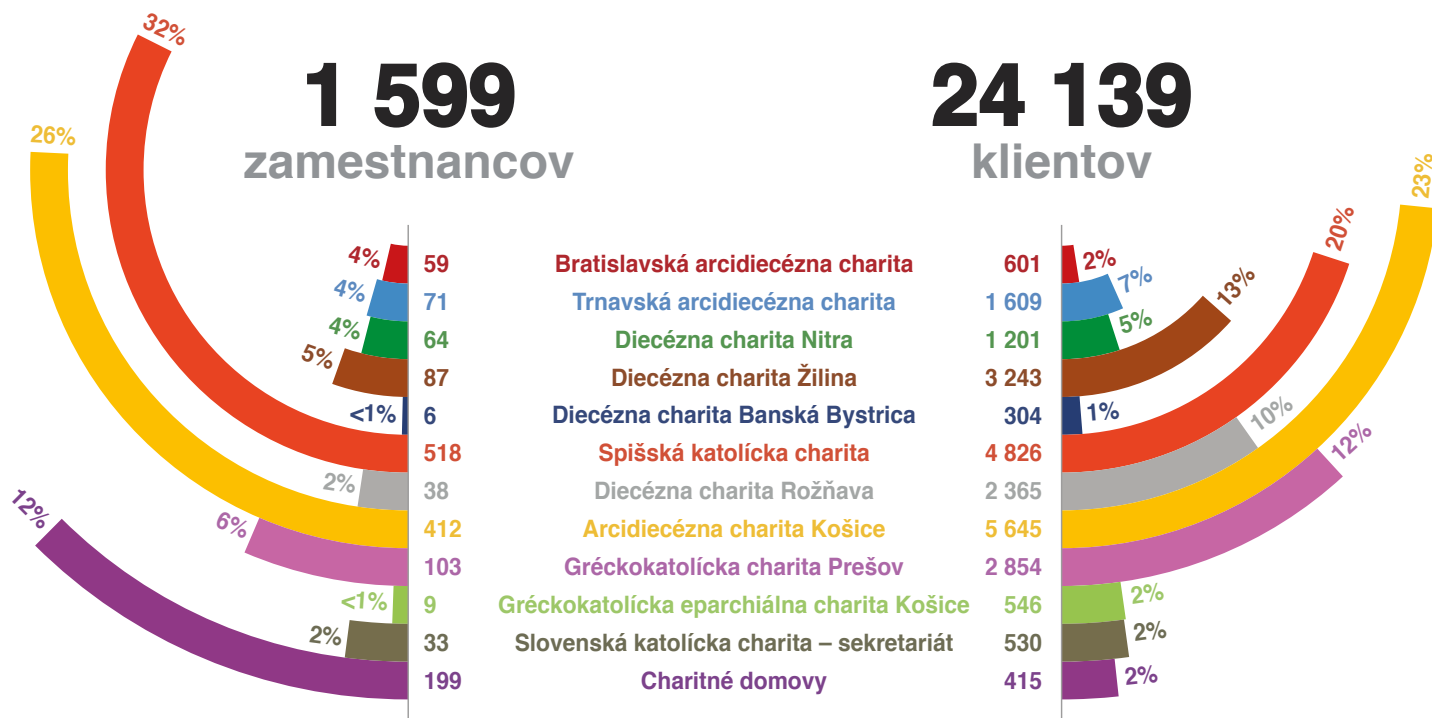
Oblasť služby	Druh služby	Počet služieb	Počet klientov
Pedagogické služby	Praktická škola	1	12
	Základná škola pre žiakov s autizmom	1	6
	Špeciálna základná škola	1	55
	Centrum voľného času + Školský klub detí	2	23
SPOLU		5	96

SKCH tiež poskytovala svoje služby v rámci samostatne zriadených prevádzok. Najvýznamnejšiu oblasť starostlivosti SKCH v rámci iných služieb tvoria charitné domovy pre rehoľné sestry. V **15 charitných domovoch** sa v roku 2018 staralo o **415 rehoľných sestier** na dôchodku spolu **199 zamestnancov**.

Spišská katolícka charita v rámci Caritas Spiš, s. r. o., prevádzkovala **4 predajne náboženských predmetov – Kníhkupectvo Caritas**, ako aj jednu lekáreň. Významné zastúpenie medzi inými službami majú najmä **3 chránené dielne**, ktoré prevádzkujú diecézne charity – Diecézna charita Nitra, Spišská katolícka charita a Arcidiecézna charita Košice. Gréckokatolícka charita Prešov vydávala mesačník Cesta a v Klube Kahan sa starala o alkoholikov, ktorí túžia abstinovať. Bratislavská arcidiecézna charita aj v uplynulom roku poskytovala potravinovú pomoc núdznym a viedla Klub seniorov v Bratislave.

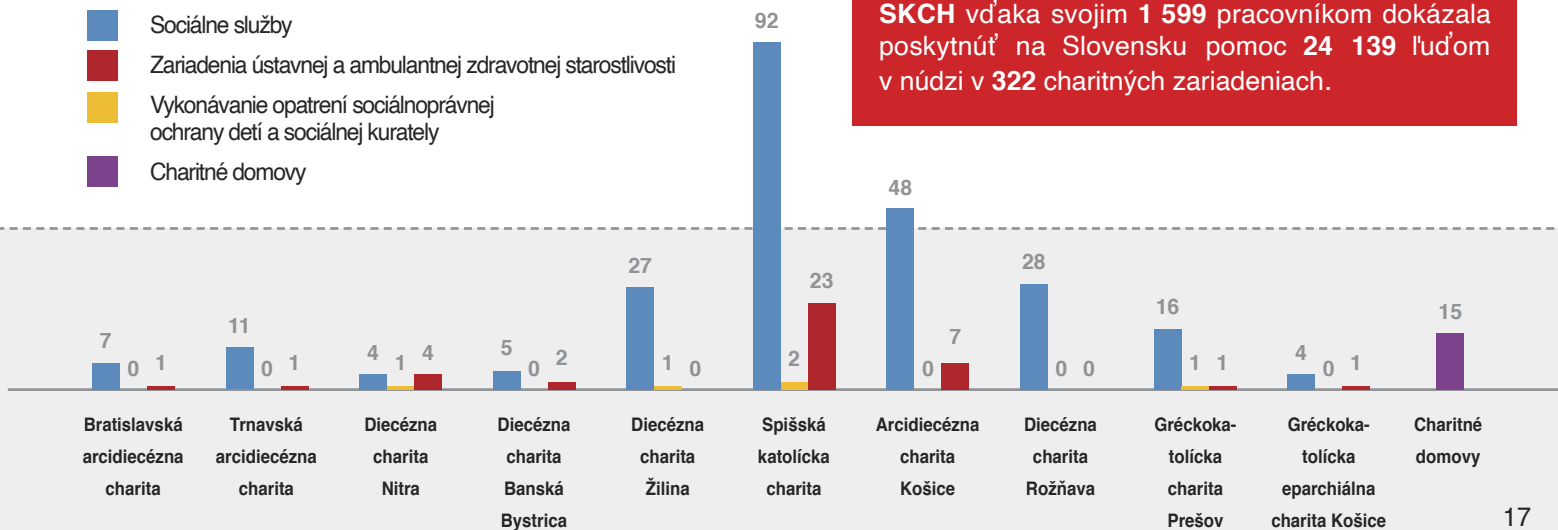
Celkový počet služieb, ktoré nie sú legislatívne upravené, predstavoval v roku 2018 číslo **29**, pričom sme prostredníctvom týchto služieb pomohli **1133 klientom** v zariadeniach SKCH po celom Slovensku. Do tejto štatistiky zaraďujeme okrem vyššie uvedených služieb aj klientov projektu STOP obchodovaniu s ľuďmi a Skladu solidarity SKCH. Na sekretariáte SKCH, ústrediach diecéznych a arcidiecéznych charít, ako aj v rámci spomínaných služieb (charitné domovy a chránené dielne a iné) obetavo pracovalo dovedna **331 zamestnancov**.

Počty klientov, zamestnancov a služieb podľa diecéznych a arcidiecéznych charít

- Sociálne služby
- Zariadenia ústavnej a ambulantnej zdravotnej starostlivosti
- Vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately
- Charitné domovy

SKCH vďaka svojim **1 599** pracovníkom dokázala poskytnúť na Slovensku pomoc **24 139** ľuďom v núdzi v **322** charitných zariadeniach.

Zbierka školských pomôcok

Slovenská katolícka charita (SKCH) organizovala od júna do septembra už po deviatykrát Zbierku školských pomôcok. V aktuálnom ročníku sa podarilo vyzbierať **27 269 školských potrieb**, ktoré putovali k deťom zo sociálne slabších rodín, do krízových centier a detských domovov na Slovensku. Žiaci tak dostali šancu na plnohodnotné vzdelanie.

Najviac školských pomôcok sa vyzbieralo v Žilinskej diecéze, išlo o 11 680 kusov.

Už začiatok augusta na východnom Slovensku naznačoval, že tento rok sa podarí vyzbierať štedrý počet školských pomôcok. Bolo to vďaka mladým, ktorí sa do tejto aktivity zapojili počas Národného stretnutia mládeže P18 v Prešove. Spoločne s Gréckokatolíckou charitou v Prešove narátali začiatkom augusta 4067 školských pomôcok.

Spolu sme vyzbierali

27 269

školských pomôcok

42%

VÝTVARNÉ POTREBY

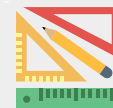
23%

ZOŠITY

12%

POMÔCKY NA PÍSANIE

11%

POMÔCKY NA RYSOVANIE

5%

OBALY

3%

INÉ

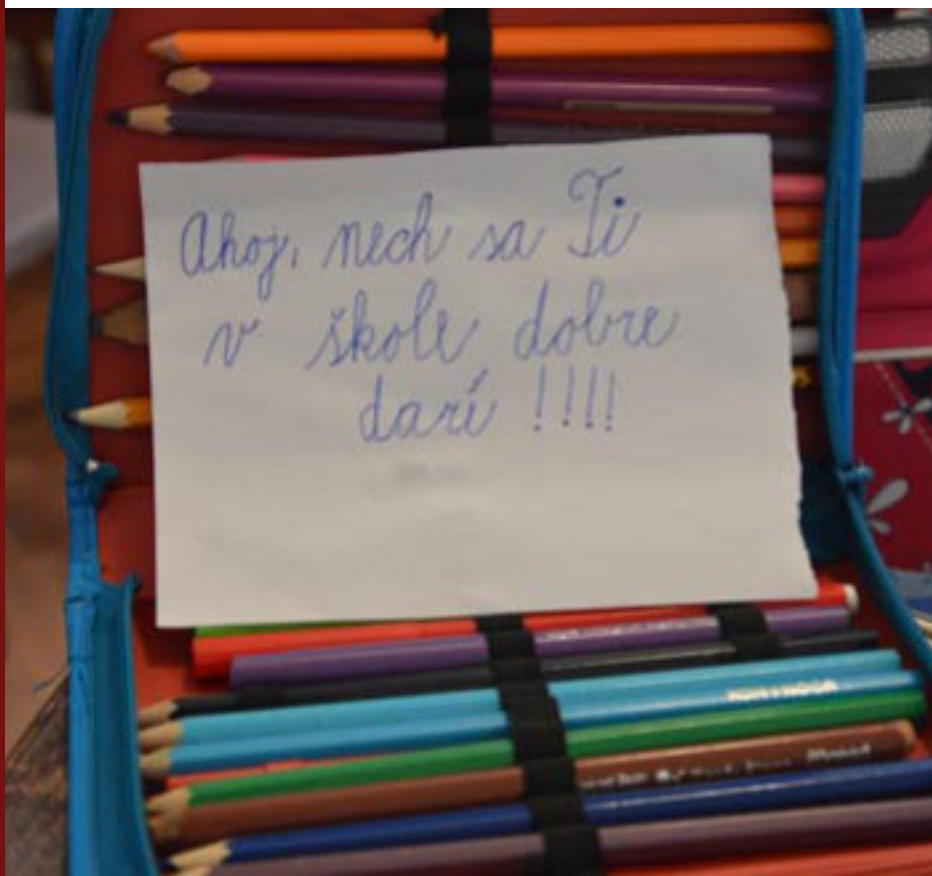
2%

PERAČNÍKY

2%

TAŠKY

Potravinová zbierka v sieti predajní TESCO

Vďaka obyvateľom Slovenska, ktorí sa zapojili do 6. ročníka obľúbenej Potravinovej zbierky, vyzbierala Slovenská katolícka charita v spolupráci so spoločnosťou TESCO a ďalšími organizáciami 90 ton trvanlivých potravín a drogeriového tovaru v hodnote takmer 138-tisíc eur, ktoré prerozdělila pred Vianocami ľuďom v núdzi a do domácností sociálne slabších rodín. Oproti minulým rokům sa zapojilo viac mladších ľudí a darcovia vkladali do nákupných košíkov i kvalitnejšie potraviny. Zbierka trvala od 22. novembra do 24. novembra a SKCH zbierala v 64 prevádzkach TESCO po Slovensku.

Spolu **90 ton** potravín a drogerie v hodnote **137 746 €**

Z tohto množstva potravín sa dá pripraviť približne

225 000 **porcií teplého jedla**

pre ľudí v núdzi: ľudí bez domova, sociálne slabé rodiny, deti, seniorov, ale aj matky s deťmi či priamo rodiny a jednotlivcov

Finančná podpora od spoločnosti TESCO na podporu fungovania spolupracujúcich charitatívnych organizácií SKCH bola navyšená o 20% = **27 549 €**.

Rozvojová spolupráca

Projekty rozvojovej spolupráce sú zamerané na pomoc deťom, ktoré sú budúcnosťou pre komunitu a krajinu, v ktorej žijú. Život každého dieťaťa je dôležitý a hodný podpory. V roku 2018 sme vďaka štedrosti darcov, ktorí prispeli na verejnú zbierku Pôstna krabička pre Afriku, mohli prevádzkovať projekt komplexnej pomoci pre HIV/AIDS pozitívne siroty a polosiroty, škôlku pre deti v Ugande a kultúrne centrum pre chudobné deti vo Rwande v pútnickom meste Kibeho. Starostlivosť o deti v oboch centrách zabezpečujú miestni zamestnanci, ktorí v centre pracujú a aj takto udržiavajú deti v kontakte s miestnou kultúrou a spôsobom života. V oboch projektoch pomáhajú aj slovenskí dobrovoľníci. Tí sa rozhodli po-deliť sa o svoje talenty a čas s deťmi, ktoré sa rovnako ako deti na Slovensku rady hrajú, smejú a učia novým vedomostiam.

Uganda Centrum Nepoškvrneného Srdca Panny Márie

Centrum v Ugande od roku 2012 poskytuje zdravotnú a psycho-sociálnu pomoc pre HIV/AIDS pozitívne deti, ktoré stratili rodičov a ich príbuzní nie sú schopní poskytnúť im potrebnú starostlivosť.

Kapacita centra je momentálne 52 detí a okrem zdravotnej starostlivosti deťom poskytuje ubytovanie, voľnočasové aktivity a podporu v ich štúdiu na miestnych základných školách, ako aj prípravu na život dospelých, keď centrum opustia. V centre pomáhajú deťom miestni zamestnanci a slovenskí dobrovoľníci, ktorí sa deťom venujú pri doučovaní a voľnočasových aktivitách. Dobrovoľníci okrem toho pomáhajú aj pri podpore detí a ich rodín mimo centra prostredníctvom projektu Adopcia na diaľku®. Aj v roku 2018 dostali viaceré staršie dievčatá a ženy z miestnej komunity príležitosť naučiť sa remeslo a zlepšiť tak svoju životnú situáciu alebo sa pripraviť na život po opustení centra. Starší chlapci a muži mali možnosť získať a rozvíjať zručnosti v stolárskej dielni, ktorá taktiež funguje pri charitnom centre v Ugande.

V susedstve Centra Nepoškvrneného Srdca Panny Márie stojí škôlka, ktorá každý deň privíta približne 120 detí z okolitých komunit, aby sa tu mohli hrať, získavať nové vedomosti a aby mali prístup ku kvalitnej a pravidelnej strave, zatiaľ čo ich rodičia pracujú, aby sa mohli postarať o svoje rodiny.

Rwanda Kultúrne centrum sv. Vincenta Palloti

V rwandskom pútnickom meste Kibeho otvorila SKCH v roku 2016 rozvojový projekt zameraný na deti z najchudobnejších rodín, ktoré sa túlili po uliciach, kým ich rodičia pracovali ako námedzní robotníci na poliach. Približne 50 detí tak má každý deň priestor na vzdelávanie a hry, ako aj pravidelnú a výživnú stravu. Vďaka projektu deti získavajú základné vedomosti, ktoré ich lepšie pripraví na ďalšie vzdelávanie v rámci základnej školy. Okrem miestnych zamestnancov sa o deti starajú aj slovenskí dobrovoľníci, ktorí prinášajú podporu fungovania Centra a poskytujú deťom priateľské miesto plné prijatia a výbornej starostlivosti. V roku 2018 tiež v Centre prebiehala výstavba škôlky. Jej spustenie a posvätenie je plánované v roku 2019.

Projekt Kultúrneho centra realizuje SKCH v spolupráci s miestnou komunitou pallotínov a dielo sa teší veľkej podpore aj miestnej komunity.

Charita v Afrike

www.charita.sk/rozvojova-spolupraca/

Dobrovoľníctvo

Mladí ľudia zo Slovenska, ktorí sa rozhodli podeliť sa o svoj čas, vedomosti a zručnosti na projektoch SKCH, sú nenahraditeľným prínosom nielen pre deti, ale aj pre správne fungovanie centier v Ugande a Rwande. V priebehu roka 2018 bolo do Afriky vyslaných dvanásť mladých žien a mužov, ktorí pripravovali voľnočasové aktivity pre deti, pomáhali im s učením a zároveň sa stali ich kamarátmi v spoločných hrách a rozhovoroch. Okrem toho dobrovoľníci na oboch projektoch pomáhali rozvíjať aktivity centra aj komunity v okolí jednotlivých projektov. V Ugande je to podpora realizácie Adopcie na diaľku®, cez ktorú slovenskí darcovia pomáhajú ugandským deťom. V Rwande dobrovoľníci pomáhajú aj miestnej komunite pallotínov. Okrem toho prispeli aj k priebehu výstavby novej budovy kultúrneho centra s dvojnásobnou kapacitou detí.

Nadšenie dobrovoľníkov oceňujú aj miestni zamestnanci z jednotlivých projektov. Potvrdením o tom, že dobrovoľníci si našli k deťom cestu, sú listy, ktoré si s nimi vymieňajú aj po návrate domov na Slovensko.

V roku 2018 sme pre vás zrealizovali rekordný počet prednášok po celom Slovensku, od Malaciek až po Sninu. Kúsok Afriky sme priniesli do 12 základných aj stredných škôl a 23 farností. Ak si chcete aj vy vypočuť zážitky našich dobrovoľníkov a zamestnancov z Ugandy a Rwandy, napíšte nám na info@charita.sk. Veľmi radi prideme.

www.charita.sk/dobrovolnictvo

Adopcia na diaľku®

Projekt Adopcia na diaľku® realizuje SKCH už 22 rokov. Je postavený na vzťahu darcu a obdarovaného dieťaťa. Človek, ktorý sa rozhodne zapojiť do projektu, sa stáva adoptívnym rodičom konkrétného dieťaťa, môže sledovať jeho úspechy a tešiť sa spolu s ním. Pomoc je poskytovaná vo forme pravidelných príspevkov.

Komu je pomoc určená

Do projektu Adopcia na diaľku® sú vyberané deti, ktoré doteraz nemali možnosť dostať sa k vzdelávaniu či boli nútené z rodinných dôvodov prerušiť svoje štúdiá. Mnohé z detí sú siroty, niektoré prežili časť detstva na ulici, ďalšie trpia ochorením AIDS, iné sú zas telesne či mentálne postihnuté.

Počty detí, ktorým sa v roku 2018 pomohlo v jednotlivých krajinách:

V roku 2018 sme spolu s vami pomohli **3 510** deťom a študentom.

História projektu Adopcia na diaľku®:

Vízia a poslanie projektu

Víziou tohto projektu je dlhodobá a systematická pomoc deťom v chudobných krajinách sveta, bez ohľadu na ich národnosť, zdravotný stav, rasu či vierovyznanie. Napĺňaním tejto vízie sa realizuje aj charitatívne poslanie cirkvi v duchu evanjeliovej lásky pre dobro blížnych a núdznych.

Ciele projektu

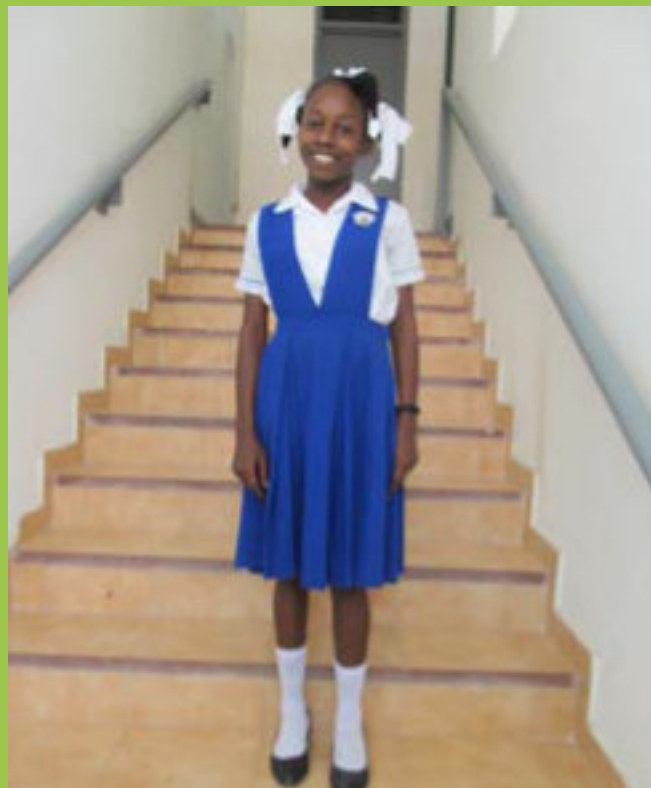
- **Vzdelanie** – Pomoc chudobným deťom získať primerané vzdelanie a zlepšovať ich sociálnu situáciu, aby sa mohli v dospelosti plnohodnotne zaradiť do spoločnosti, získať adekvátnu prácu a uživiť seba i svoju rodinu.
- **Rozvoj komunity** – Podpora je smerovaná deťom v zázemí ich krajiny a regiónu, na zlepšovanie životných podmienok, aby mohli zostať v krajine, kde sa narodili, a v komunite, ktorú poznajú.
- **Dlhodobá a systematická pomoc** – Finančne zabezpečiť podporu vzdelávania, výživu a zdravotnícku starostlivosť pre chudobné a sociálne znevýhodnené deti počas trvania ich štúdia.

Adopcia na diaľku

www.adopcianadialku.sk

Príbeh Josline

Josline je sirota. Vzdeláva sa vďaka pomoci zo Slovenska. Josline má 12 rokov a narodila sa na Haiti. Rodičia jej zomreli, a tak býva so svojimi dvomi súrodencami u tety. Tá je však vo veľmi zlej finančnej situácii a nemá prostriedky, aby sa mohla o osirelé deti primerane postarať. Napriek tomu, že Josline stratila mamu a otca a sama má zdravotné ťažkosti, je veselým a milým dievčaťom.

Josline prijali do školy reholné sestry z Kongregácie malých sestier sv. Terézie, ktoré pomáhajú chudobným, koľko len je to v ich možnostiach. Snažia sa hľadať pomoc v zahraničí, aby mohli najchudobnejším na Haiti sprostredkovať vzdelanie. Uvedomujú si, že vzdelanie je pre Haiti cestou z chudoby, negratnotnosti a celkovo zo zlej ekonomickej a sociálnej situácie, v akej sa Haiti nachádza už roky.

Vďaka Adopcii na diaľku® má Josline učebnice, zošity, školské pomôcky a uniformu. Jej obľúbeným predmetom je biológia a v dospelosti by sa chcela stať zdravotnou sestrou.

Humanitárna pomoc

V rámci humanitárnej pomoci pomáhame ľuďom v núdzi spôsobenej prírodnými živlami, ozbrojeným konfliktom alebo inou mimoriadnou situáciou. Cieľom humanitárnej pomoci je poskytnúť zasiahnutým osobám pomoc na zabezpečenie ich základných životných potrieb, a tak im zlepšiť životné podmienky, v ktorých sa nachádzajú, s ohľadom na ich ľudskú dôstojnosť.

Slovenská katolícka charita v rámci realizácie humanitárnych projektov vždy reflektuje potreby lokálnych komunít, ktorým pomáhame. Každému projektu predchádza vyhodnotenie miestnej situácie v rámci monitorovacích ciest manažéra humanitárnej pomoci SKCH. V roku 2018 sme realizovali v regióne Blízkeho východu 5 humanitárnych projektov s celkovým rozpočtom 269 410 EUR a v októbri 2018 sme začali s realizáciou ďalšieho projektu z dotácie Slovenskej agentúry pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS) v celkovej hodnote 206 316 EUR. Vďaka štedrosti našich partnerov a donorov, medzi ktorých patrí Konferencia biskupov Slovenska (KBS), Slovenská agentúra pre medzinárodnú spoluprácu (SAMRS) a individuálni donori, sme v roku 2018 realizovali projekty pre približne 25 700 ľudí v núdzi. Rok 2018 bol výnimočný v rámci humanitárnych projektov SKCH aj vďaka našej historickej prvej monitorovacej ceste do severovýchodnej Sýrie – Governorátu Al-Hassaka –, ktorý je z dôvodu prebiehajúceho konfliktu v krajine značne izolovaný. Vďaka spolupráci s našim lokálnym partnerom Syriac Cross však dokážeme pomáhať ľuďom v núdzi aj v tejto oblasti. V rámci monitorovacej cesty v Sýrii a irackom Kurdistane boli identifikované aj ďalšie projekty, ktoré sme v roku 2018 pripravovali po technickej a dokumentačnej stránke a ich realizácia začne v roku 2019. Ďalším dôležitým momentom v kontexte humanitárnych projektov v roku 2018 bolo schválenie výstavby studní v obci Bozan v Iraku, ktorú sme začali koncom roka 2018 realizovať vďaka dotácii Slovenskej agentúry pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS). Od roku 2014, čiže počas bojových operácií Daesh (tzv. Islamského štátu), našli v obci Bozan útočisko aj jezidi z regiónu Ninivskej planiny. Počet obyvateľov obce tak vzrástol na približne 10 000. Z tohto dôvodu im však už nestačia miestne zdroje pitnej vody. Preto v ich obci vybudujeme v rámci projektu tri nové studne a jednu staršiu obnovíme. Ukončenie projektu je plánované na september 2019.

Viac informácií o našich projektoch nájdete na:

www.charita.sk/pomoc-utecencom

Prehľad humanitárnych projektov realizovaných a ukončených v roku 2018

Distribúcia hygienických a potravinových balíkov pre utečencov a vnútorných vysídlencov v governoráte Al-Hassaka (Sýria)

Zabezpečenie elektrickej energie a teplej vody pre kláštor Maryam al-Adhra (Irak)

Vybudovanie studne na pitnú vodu v meste Sindžár (Irak)

Zväčšenie škôlky v obci Nabk (Sýria)

Zabezpečenie pitnej vody v obci Fejš Kabur (Irak)

Pôstna krabička pre Afriku 2018

Slovenská katolícka charita pripravila na pôstne obdobie už siedmy ročník kampane Pôstna krabička pre Afriku. Záujemcom tak ponúkla možnosť prežiť pôstne obdobie s pohľadom na tých, ktorí žijú v chudobe. V rodinách sa mohli spoločné pôstne predsavzatia premeniť na konkrétny skutok lásky a odrieknutá obľúbená sladkosť, káva či iná drobnosť sa premenili na pôstny príspevok do papierovej krabičky. Tento, hoci možno len malý dar, pomohol deťom a rodinám v krajinách subsaharskej Afriky.

V roku 2018 sme spoločne vyzbierali sumu viac ako 298-tisíc eur, vďaka ktorým sme mohli postaviť novú budovu škôlky a odborné učebne, kde ponúkame prístup k vzdelaniu dvojnásobnému počtu detí. Pre všetkých, ktorí sa do kampane aktívne zapojili, bol pripravený aj špeciálny darček – hudobné CD, ktoré pripravili deti v Centre Ne-poškvrneného srdca Panny Márie ako poďakovanie podporovateľom.

Spolu sme vyzbierali
298 208 €

Charita v Afrike

www.postnakrabicka.sk

VÝNOSY	Bratislavská arcidiecézna charita	Trnavská arcidiecézna charita	Diecézna charita Nitra	Diecézna charita Žilina	Diecézna charita Banská Bystrica
tržby za vlastné výrobky a služby	319 728 €	379 172 €	409 323 €	150 936 €	62 358 €
prijaté dary	22 249 €	- €	7 078 €	43 727 €	4 931 €
ostatné výnosy	4 382 €	29 044 €	10 703 €	158 623 €	7 347 €
výnosy z predaja majetku	42 331 €	1 €	42 €	- €	600 €
prijaté príspevky od PO	24 185 €	50 634 €	189 937 €	37 902 €	4 221 €
prijaté príspevky od FO	18 412 €	99 666 €	118 827 €	45 466 €	978 €
príspevky z podielu zaplatenej dane	4 120 €	2 232 €	22 202 €	19 080 €	217 €
prijaté príspevky z verejných zbierok	95 944 €	- €	- €	- €	- €
dotácie VÚC, obce, verejné zdroje	216 289 €	363 486 €	387 780 €	710 529 €	36 828 €
SPOLU VÝNOSY	747 640 €	924 234 €	1 145 891 €	1 166 263 €	117 480 €

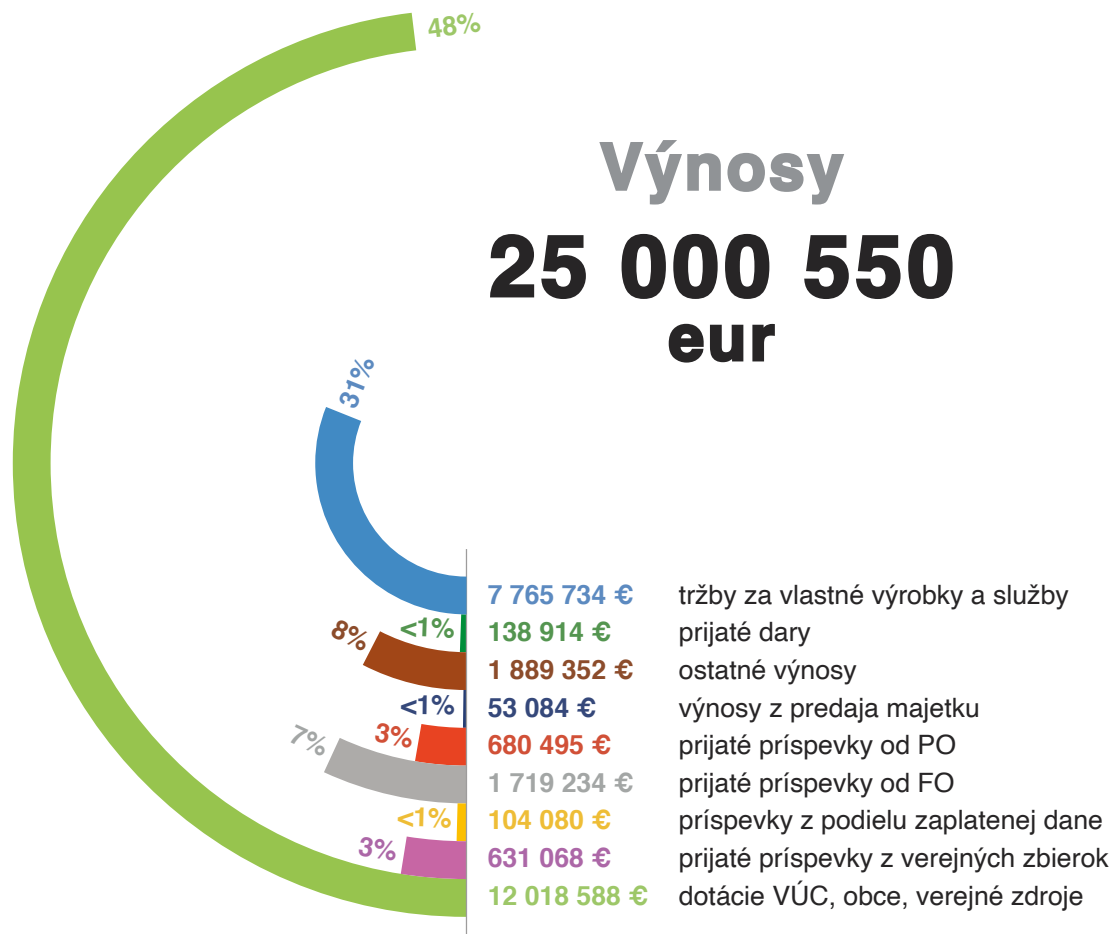
NÁKLADY	BACH	TADCH	DCHNr	DCHZa	DCHBB
spotreba materiálu a energie	94 328 €	125 410 €	138 905 €	152 077 €	10 807 €
služby	100 105 €	87 633 €	72 435 €	63 487 €	16 643 €
mzdy pracovníkov char. zariadení	335 789 €	517 081 €	578 514 €	625 449 €	48 935 €
odvody a ostatné sociálne náklady	132 362 €	198 324 €	218 456 €	247 168 €	20 681 €
ostatné náklady	7 142 €	9 151 €	23 599 €	14 852 €	10 624 €
odpisy	6 785 €	52 553 €	57 549 €	22 410 €	3 552 €
poskytnuté dary	22 312 €	- €	513 €	26 508 €	- €
poskytnuté príspevky PO	4 454 €	- €	286 €	200 €	- €
poskytnuté príspevky FO	909 €	1 098 €	4 949 €	10 224 €	- €
poskytnuté príspevy z verejných zbierok	- €	- €	- €	- €	- €
SPOLU NÁKLADY	704 186 €	991 250 €	1 095 206 €	1 162 375 €	111 241 €

VÝSLEDOK	BACH	TADCH	DCHNr	DCHZa	DCHBB
daň z príjmov	1 522 €	- €	12 222 €	- €	- €
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK	41 932 €	- 67 016 €	38 464 €	3 888 €	6 239 €

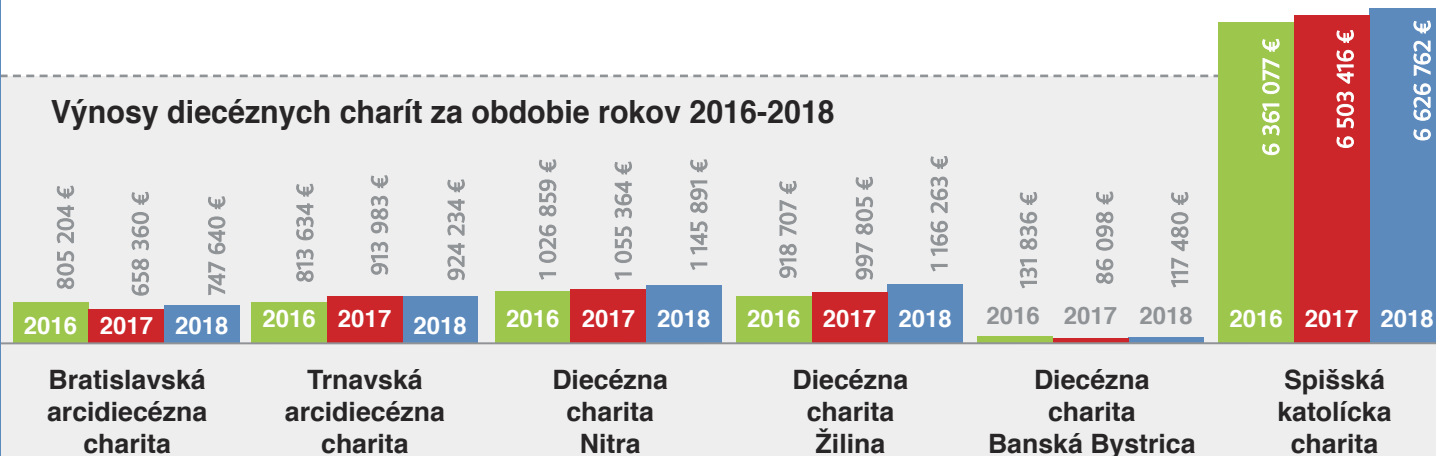
Spišská katolícka charita	Diecézna charita Rožňava	Arcidiecézna charita Košice	Gréckoka- tolícka charita Prešov	Gréckoka- tolícka eparchiálna charita Košice	Slovenská katolícka charita	SPOLU
2 891 034 €	82 537 €	2 261 520 €	285 955 €	41 411 €	881 761 €	7 765 734 €
5 566 €	18 957 €	21 976 €	- €	- €	14 430 €	138 914 €
358 791 €	- €	519 015 €	104 931 €	- €	696 516 €	1 889 352 €
10 €	- €	10 000 €	100 €	- €	- €	53 084 €
50 711 €	500 €	82 312 €	63 994 €	16 292 €	159 807 €	680 495 €
257 696 €	6 074 €	138 730 €	44 039 €	2 602 €	986 745 €	1 719 234 €
103 €	3 155 €	6 315 €	15 472 €	2 172 €	29 013 €	104 080 €
119 358 €	46 044 €	82 998 €	- €	16 000 €	270 724 €	631 068 €
2 943 493 €	208 884 €	3 003 468 €	949 414 €	50 510 €	3 147 908 €	12 018 588 €
6 626 762 €	366 149 €	6 126 334 €	1 463 905 €	128 987 €	6 186 904 €	25 000 550 €

SpKCH	DCHRV	ADCHKe	GrCHPo	GrECHKe	SKCH	SPOLU
916 049 €	59 337 €	920 775 €	186 817 €	12 994 €	921 532 €	3 539 031 €
258 361 €	18 039 €	425 782 €	89 240 €	25 608 €	276 933 €	1 434 266 €
3 500 089 €	215 937 €	3 242 112 €	712 535 €	58 847 €	1 962 505 €	11 797 793 €
1 332 753 €	77 972 €	1 319 408 €	246 198 €	27 636 €	748 087 €	4 569 045 €
297 956 €	18 203 €	81 019 €	112 949 €	7 471 €	590 611 €	1 173 576 €
292 121 €	14 906 €	122 826 €	49 113 €	- €	15 316 €	637 131 €
31 279 €	- €	- €	- €	- €	64 €	80 676 €
240 €	- €	- €	986 €	1 680 €	1 571 716 €	1 579 562 €
- €	- €	- €	- €	3 214 €	- €	20 394 €
- €	- €	- €	- €	- €	166 139 €	166 139 €
6 628 848 €	404 394 €	6 111 922 €	1 397 838 €	137 449 €	6 252 903 €	24 997 612 €

SpKCH	DCHRV	ADCHKe	GrCHPo	GrECHKe	SKCH	SPOLU
21 €	- €	- €	- €	- €	794 €	14 559 €
- 2 108 €	- 38 245 €	14 412 €	66 067 €	- 8 462 €	- 66 793 €	- 11 621 €

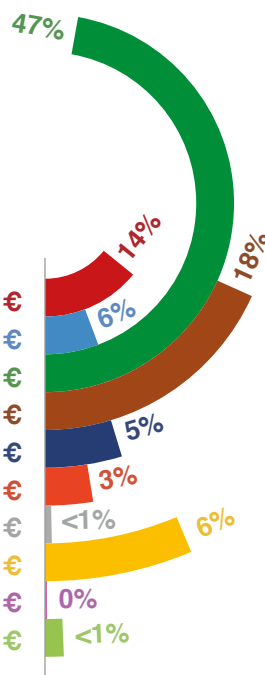
Výnosy diecéznych charít za obdobie rokov 2016-2018

Náklady

24 997 612 eur

spotreba materiálu a energie	3 539 031 €
služby	1 434 266 €
mzdy pracovníkov charitných zariadení	11 797 793 €
odvody a ostatné sociálne náklady	4 569 045 €
ostatné náklady	1 173 576 €
odpisy	637 131 €
poskytnuté dary	80 676 €
poskytnuté príspevky PO	1 579 562 €
poskytnuté príspevky FO	20 394 €
poskytnuté príspevky z verejnej zbierky	166 139 €

[illegible]

ΠΟΡΑΤΟΚ ΣΡΗΔΟΥ ΜΕΣΩ ΣΙ ΦΗΘ ΔΙΠΛΟΝΑ

Huda a generalnemu sekretorovi Slovenske katoliške charity
 k vladni razpisni

vymysle 5 27 odst. 6 zákona č. 435/2015 Z.z. o účetnictví a o změně a doplnění zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnom auditě“).

1. Overil sme podklady výročnej správy účtovnej jednotky Slovenská katolícka cirkev, IČO: 00 179 132 (ďalej len „účtovná jednotka“) k 31. decembru 2018, uvedenú vo výročnej správe účtovnej jednotky, ku ktorej sme dňa 26.06.2019 vydali súhrvnú notifikáciu súhrnnou auditu účtovnej správy tejto účtovnej jednotky.

உருவம், விழிப்பு, உயர்வு, உயர்வு

Kade a generalnému sekretárovi Slovenskej katolíckej chorivy

Abstract

Ukrajinská armáda prišlať prišľachť ošľachť zľachť ošľachť, jednoty Slovenskej katolíckej armády, IČO: 00 179 151 („šľachť jednotky“), ktoré ošľachť sľachť k 31. decembru 2018, výber statov armády za rok konšľachť sa k zľachť armády. z ošľachť, ktoré ošľachť sľachť významných ošľachť zľachť armády.

Podľa nášho názoru, príležitosti účtovníka zálohovať poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie Účtovnej jednotky k 31. decembru 2018 a v súvislosti s tým rozhodniami za rok končiacim k uvedenému dátumu podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Grilled one salmon

Auditi sme vykonali podľa nasledujúcich auditoreských štandardov (International Standards on Auditing, ISA). Naše zodpovednosť podľa týchto štandardov je uvedená v dodatku Zosporodneného auditu za Audit účtovnej závierky. Z účtovnej jednotky sme nezískali podľa ustanovení zákona č. 423/2015 Z.z. o štátnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 481/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov žiadny list „zákon o štátnom audite“ týkajúci sa etiky, vrátane Etického kódexu auditora, nevytvorených pre náš audit účtovnej závierky a splní sme aj ostatné požiadavky týchto ustanovení týkajúci sa etiky. Sme presvedčení, že auditoreské dôvody, ktoré sme získali, poskytnú dostatočný a vhodný základ pre náš názor.

Zodpovednosť štátných orgánov za škodu spôsobenú osobám

Statutární orgán je zodpovědný za zajištění této účinné sledování tak, aby poskytovala pravdivý a vnitřní obraz podle plánu a účelů této a na jiné důležité kontroly, které používají na potřebné na zajištění účinné sledování, které neopouštíje významné nesprávnosti, či už v důsledku podvodu nebo chyb.

Príprava na účtovnej závierke je žiadateľný vzhľad odpovední za chránenie schopnosti účtovnej jednotky nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, za účelom skutočnosti týkajúcich sa nepretržitého pokračovania v činnosti, ak je to potrebné, a za použitia mediodobu nepretržitého pokračovania v činnosti účtovníka, ktoré sú mal v čase a. Zhodou jednoty, akby dostalo alebo skončilo činnosť, alebo by nemalo realističnosť možnosť mať tak, ak nie.

Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky

Náležo zodpovednosťou je zistiť primerané ustanie, či účtovná závierka ako celok nespochybňuje významné nesprávne, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu audítora, vrátane návrhu. Primerané ustanie je ustanie vysokého stupňa, ale nie je zárukou toho, že audit vykonaný podľa medzinárodných auditorských štandardov vždy odhalí významné nesprávne, ak také existujú. Nesprávne môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a za významné sa považujú vtedy, ak by sa dalo odôvodnene očakávať, že jednotlivé alebo súhrnné by mohli ovplyvniť ekonomická rozhodnutia používateľov, uskutočnené na základe tejto účtovnej závierky.

V rámci auditu uskutočneného podľa medzinárodných auditorských štandardov, počas celého auditu uplatňujeme odborný úsudok a zachováme profesionálny skepticismus. Okrem toho:

- Identifikujeme a posudzujeme riziká významnej nesprávne účtovnej závierky, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, navrhujeme a uskutočňujeme auditorské postupy reagujúce na tieto riziká a získavame auditorské dôkazy, ktoré sú dostatočné a vhodné na poskytnutie základu pre náš názor. Riziko nezachytenie významnej nesprávne v dôsledku podvodu je výššie ako riziko v dôsledku chyby, pretože podvod môže zahŕňať tajný doklad, falšovanie, úmyselné vymazanie, nepravdivé vyhlásenie alebo obídenie internej kontroly.
- Oboznamujeme sa s internými kontrolami relevantnými pre audit, aby sme mohli navrhnúť auditorské postupy vhodné za daných okolností, ale nie za účelom vyjadrenia názoru na efektívnosť interných kontrol účtovnej jednotky.
- Hodnotíme vhodnosť použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosť účtovných odhadov a uvedenie s nimi súvisiacich informácií, uskutočnené štatutárnym orgánom.
- Robíme záver o tom, či štatutárny orgán vhodne v účtovníctve používa predpoklad neoprávneného pokračovania v činnosti a na základe získaných auditorských dôkazov záver o tom, či existuje významná nejistota v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré by mohli významne spochybniť schopnosť účtovnej jednotky nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospějeme k záveru, že významná nejistota existuje, sme povinní upozorniť v našej správe audítora na súvisiace informácie uvedené v účtovnej závierke alebo, ak sú tieto informácie nedostatočné, modifikovať náš názor. Naše závery vychádzajú z auditorských dôkazov získaných do dátumu vydania našej správy audítora. Budúce udalosti alebo okolnosti však môžu svedčiť, že účtovná jednotka prestane pokračovať v nepretržitej činnosti.
- Hodnotíme celkovú predstavu, štruktúru a obsah účtovnej závierky vrátane informácií v nej uvedených, ako aj to, či účtovná závierka zachytáva uskutočnené transakcie a udalosti spôsobom, ktorý vedie k ich vernému zobrazeniu.

B. Správa k ďalším požiadavkám zákonov a iných právnych predpisov

Správa k účtovníctvu, ktoré sa vzťahuje na výročnú správu – dočasné správy/rozhodnutie audítora

Štatutárny orgán je zodpovedný za informácie uvedené vo výročnej správe, zostavenej podľa požiadaviek zákona o účtovníctve. Následne uvádzame nižšie na účtovnú závierku sa nevzťahujú na inú informácie vo výročnej správe.

V súvislosti s auditom účtovnej závierky je našou zodpovednosťou ubezpečiť sa s informáciami uvedenými vo výročnej správe a posúdiť, či tieto informácie nie sú vo významnom nesúlade s audítorskou účtovnou závierkou alebo našimi poznatkami, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, alebo sa inak zdajú byť významne nesprávne.

Posúdili sme, či výročná správa účtovnej jednotky obsahuje informácie, ktorých uvedenie vyžaduje zákon o účtovníctve.

Na základe prác vykonaných počas auditu účtovnej závierky, podľa nášho názoru:

- informácie uvedené vo výročnej správe zostavenej za rok 2018 sú v súlade s účtovnou závierkou zo daný rok,
- výročná správa obsahuje informácie podľa zákona.

Okrem toho, na základe našich poznatkov o účtovnej jednotke a situácii v nej, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, sme povinní uviesť, či sme akúkoľvek významnú nesprávne vo výročnej správe, ktoré sme dostali po účtovnej správe k tejto správe audítora. V tejto súvislosti neexistujú záležitosti, ktoré by sme mali uviesť.

Bratislava, 5. júna 2019

R M D AUDIT s.r.o.
Kominárska 2
831 04 Bratislava
Licencia SKAU č. 390

Ernie Ryzdrowský
Štatutárny audítor:
Ing. Ernie Ryzdrowský
Licencia SKAU č. 486

Bratislava, 26. júna 2019

R M D AUDIT s.r.o.
Kominárska 2
831 04 Bratislava
Licencia SKAU č. 390

Štatutárny audítor:
Ing. Ernie Ryzdrowský
Licencia SKAU č. 486

Bratislavská arcidiecézna charita

Krasinského 6, 821 04 Bratislava
 Tel.: 02/4425 0374
 E-mail: charitaba@charitaba.sk
www.charitaba.sk
 Facebook: @bratislavskacharita
 IBAN SK92 3100 0000 0040 1007 8918
 Sberbank

Diecézna charita Žilina

Predmestská 12, 010 01 Žilina
 Tel.: 041/723 1234
 E-mail: charitaza@gmail.com
www.charitaza.sk
 IBAN SK31 0900 0000 0004 2470 2305
 Slovenská sporiteľňa

Diecézna charita Nitra

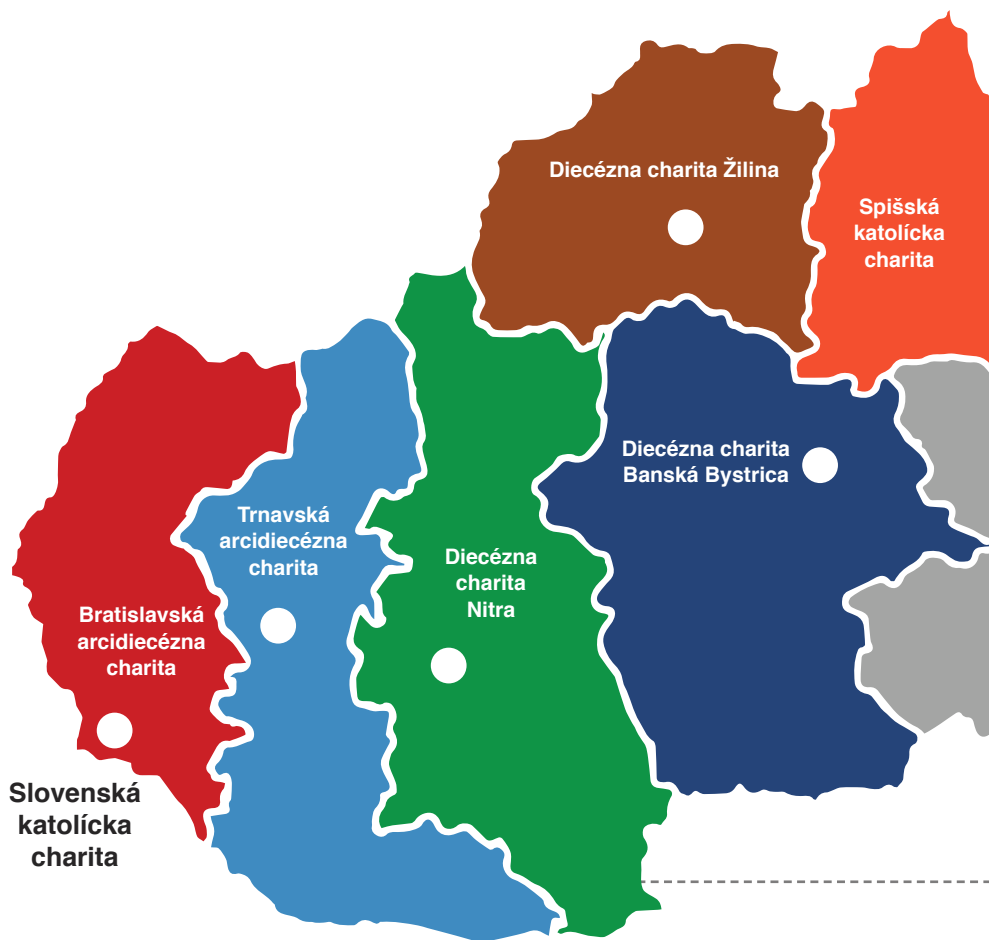
Samova 4, 950 50 Nitra
 Tel.: 037/7721 792
 E-mail: sekretariat@charitanitra.sk
www.charitanitra.sk
 Facebook: @charitanitra
 IBAN SK42 0200 0000 0006 9194 3162
 VÚB

Trnavská arcidiecézna charita

Hlavná 43, 917 01 Trnava
 Tel.: 033/5511 396
 E-mail: sekretariat@charitatt.sk
www.charitatt.sk
 Facebook: @charitatt
 IBAN SK71 7500 0000 0040 0829 7855
 ČSOB

Diecézna charita Banská Bystrica

Tibora Andrašovana 44, 974 01 Banská Bystrica
 Tel.: 048/472 0272
 E-mail: charitabb@charitabb.sk
www.charitabb.sk
 IBAN SK23 0200 0000 0007 3684 1312
 VÚB

Caritas Slovakia - Slovenská katolícka charita

caritas_slovakia

www.charita.sk

Spišská katolícka charita

Jesenského 5, 052 01 Spišská Nová Ves
 Tel.: 053/4424 500
 E-mail: caritas@caritas.sk
 www.caritas.sk
 Facebook: @caritasSpkch
 Instagram: @caritas
 IBAN SK28 0200 0000 0000 2963 4592
 VÚB

Arcidiecézna charita Košice

Bočná 2, 040 01 Košice
 Tel.: 055/6255 317
 E-mail: adch-ke@charita-ke.sk
 www.charita-ke.sk
 Facebook: @adchke
 IBAN SK52 7500 0000 0005 1302 6193
 ČSOB

Gréckokatolícka charita Prešov

Hlavná 2, 080 01 Prešov
 Tel.: 051/7723 970
 E-mail: gkcharita@gkcharita-po.sk
 www.gkcharita-po.sk
 Facebook: @greckokatolickacharitapresov
 IBAN SK18 7500 0000 0040 0842 5976
 ČSOB

Gréckokatolícka charita Prešov

Arcidiecézna charita Košice

Gréckokatolícka eparchiálna charita Košice

Diecézna
charita
Rožňava**Diecézna charita Rožňava**

Kósu-Schoppera 141/22, 048 01 Rožňava
 Tel.: 058/7326 415
 E-mail: dchr.v.sekretariat@gmail.com
 www.charitaroznava.sk
 Facebook: @charitaroznava
 IBAN SK92 0200 0000 0000 1813 7582
 VÚB

Gréckokatolícka eparchiálna charita Košice

Dominikánske nám. 13, 040 01 Košice
 Tel.: 055/6259 454
 E-mail: eparchialnacharitakosice@gmail.com
 IBAN SK77 3100 0000 0043 5022 8409
 Sberbank

Výročná správa SKCH 2018

Slovenská katolícka charita

Kapitulská 18, 814 15 Bratislava
 Tel.: 02/5443 1506
 IČO: 00179132 DIČ: 2020 682818
 IBAN SK37 0900 0000 0001 7687 5345 Slovenská sporiteľňa
 Sekretariát: sekretariat@charita.sk
 Komunikácia a PR: Monika Molnárová, molnarova@charita.sk

Vydal: **Sekretariát SKCH**Zostavil: **Monika Molnárová**Schválil: **Erich Hulman**Grafická úprava: **Ivan Duda**Fotografie: **archív SKCH, Anton Frič**

Publikácia vyšla v elektronickej i tlačovej podobe.

www.charita.sk

